

Suunnitelma kasvatust keskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Yhteinen suunnitelma varmistaa toimintatapojen laillisuuden ja yhdenmukaisuuden sekä oppilaiden yhdenvertaisen kohtelun Espoossa. Suunnitelma tukee koulun järjestyssääntöjen toteutumista.

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama jatkuva ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle. Koululla on oikeus käyttää työrauhan turvaamiseksi ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi kasvatust keskustelua ja perusopetuslain mukaisia ojentamis- ja kurinpitokeinoja. Koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Seuraamusten kirjaamisessa sekä niistä ilmoittamisessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan sähköisiä järjestelmiä.

Kasvatust keskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Keskustelun tarkoituksena on yhdessä oppilaan kanssa yksilöidä toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti, kuulla oppilasta, selvittää laajemmin käyttäytymisen syitä ja seurauksia sekä pohtia keinoja tilanteen korjaamiseksi. Menettelyn tavoitteena on löytää myönteisiä keinoja oppilaan koulussa käyttäytymisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi.

Kasvatust keskustelu käydään, jos oppilas

- häiritsee opetusta
- muutoin rikkoo koulun järjestystä
- menettelee vilpillisesti
- kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti

Kurinpidossa ja työrauhan turvaamisessa voidaan käyttää vain laissa mainittuja keinoja, ja näitä keinoja käytettäessä noudatetaan laissa säädettyä menettelyä ja hallinnon yleisiä oikeusperiaatteita. Keinojen käyttö perustuu asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä. Kurinpitotoimea harkitessaan tulee ottaa huomioon teon laatu sekä oppilaan ikä ja kehitystaso.

Henkilökunta perehdytetään ojentamis- ja kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä seuraa suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta.

Suunnitelman toteutumista tulee seurata aktiivisesti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän tulee osaltaan huolehtia suunnitelman seurannasta ja vaikuttavuuden arvioinnista.

Koulun tehtävä:

Suunnitelma on koulun opetussuunnitelman liite, jota koulu täydentää. Oppilaille järjestetään mahdollisuus osallistua koulukohtaisen suunnitelman valmisteluun. Koulun johtokunta hyväksyy suunnitelman. Henkilöstöä ja oppilaskuntaa kuullaan ennen suunnitelman hyväksymistä.

Koulussa varmistetaan, että yhteiset toimintatavat ovat opettajien, huoltajien ja oppilaiden tiedossa. Toimintatavoista ja käytänteistä käydään keskustelua henkilökunnan, oppilaiden ja huoltajien kanssa.

Lisäksi koulu voi määritellä oppilaita ja huoltajia kuullen tilanteet, joista kasvatuskeskustelun sijaan määrätään suoraan jälki-istunto.

Koulu: Kasvatuskeskustelun sijaan voidaan isommille oppilaille (3-6 lk) määrätä suoraan jälki-istunto seuraavissa tilanteissa:

- Oman tai toisen oppilaan turvallisuuden ja terveyden tahallinen vaarantaminen: -lumipallojen heittäminen ihmisiä kohti, välituntisäännöissä erikseen kiellettyjen leikkien leikkiminen (mm. kukkulan kuningas), luvaton poistuminen koulun alueelta
- Vakava loukkaava käytös, tahallinen toisen henkilön tai koulun omaisuuden vahingoittaminen tai raju väkivallan teko
- Vakava uhkaaminen tai uhkaavien esineiden kouluun tuominen
- Vakava valehtelu tai varastaminen tai toisen omaisuuteen kajoaminen
- Toisen henkilön tunnusten ja salasanojen käyttäminen tai muu vakava tietosuojarikkomus
- Toistuva järjestyssääntöjen rikkominen

Koulun tulee määritellä vastuut ja toimintatavat opetuksen epäämistä koskevissa tilanteissa:

o Oppilaalle laadittava henkilökohtainen suunnitelma opetuksen järjestämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta opetukseen osallistumisen epäämisen aikana ja turvallisen opetukseen palaamisen tukemiseksi: suunnitelman kirjaamisen, toteuttamisen ja seurannan vastuut.

Koulu: *Suunnitelman kirjaamisen, toteuttamisen ja seurannan vastuut: Luokanopettaja ja erityisopettaja käyvät keskustelun mahdollisesti annettavista tehtävistä tai muusta oppimisen tuesta, esim. tukiopetustunti.*

Luokanopettaja antaa tilanteen mukaan seuraavan päivän tehtävät ja seuraa, että tehtävät tulee tehtyä. Kouluun palaamisen aluksi käydään keskustelu turvallisen koulunkäynnin jatkon takaamiseksi -> kohtaaminen, check in

o Oppilaan ja hänen huoltajansa osallisuus em. suunnitelman laatimisessa

Koulu: *Oppilaan ja huoltajan osallisuus suunnitelman laatimisessa: Kun huoltaja hakee oppilaan koululta, oppilaan tilanne ja päivän tapahtumat käydään läpi huoltajan kanssa. Samalla keskustellaan kouluun palaamisesta ja mahdollisuuksien mukaan oppilas ja huoltaja tulevat paluupäivänä ennen ensimmäisen tunnin alkua koululle ja käydään yhteinen keskustelu turvallisesta kouluun paluusta. Huoltajaa pyydetään olemaan yhteydessä mahdolliseen hoitotahoon ja kertomaan tapahtuneesta ja opetuksen epäämisestä.*

o Oppilaan mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa opetuksesta epäämisen aikana

Koulu: *Oppilaalle varataan aika keskustella psykologin tai kuraattorin kanssa opetuksen epäämisen aikana tai sen jälkeen tarvittaessa. Mahdollisuudesta oppilashuollon palveluihin tiedotetaan huoltajalle.*

o Oppilaalle järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen

Koulu: *Muu tuki opetukseen palatessa: keskustelu opettajan ja mahdollisesti oppilashuollon henkilön kanssa, tarvittaessa tukiopetus ja/tai osa-aikainen erityisopetus. Yhteys hoitotahoon ja koulun ja hoitotahon yhteistyö.*

o Oppilaan valvonta seuraavien toimenpiteiden jälkeen:

- Oppilaan poistaminen luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta tai
- kun oppilaan opetukseen osallistuminen on evätty jäljellä olevan ja sitä seuraavan työpäivän ajaksi

Koulu: *Oppilaan valvonta luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai tilaisuudesta poistamisen jälkeen järjestetään jollakin seuraavista tavoista tilanteesta riippuen: -oppilaan poistaminen toiseen luokkaan toisen opettajan valvontaan, oppilaan poistaminen tilaan, jossa häntä voi valvoa ikkunan kautta tai oppilaan poistaminen erikseen sovittuun rauhoittumispaikkaan ja tarkistuskäynnit oppilaan luona.*

o Yhteistyö koulun sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa

Sosiaalihuollosta vastaavalle viranomaiselle tulee tarvittaessa ilmoittaa, jos oppilaan oikeus osallistua opetukseen on evätty.

Koulu: *Rehtori, luokanopettaja tai oppilashuoltoryhmän jäsen tekee lastensuojeluilmoituksen, jos lapsen tilanteesta on huoli ja koulupäivän keskeyttäminen ja opetuksen epääminen toistuu tai syy on sellainen, että lastensuojeluilmoituksen tekemiseen on peruste esim. väkivaltaisuus, lapsen tai perheen tarvitsema tuki koulun ulkopuolella tms. Lastensuojeluilmoituksen laatimisessa tehdään koulun sisäistä yhteistyötä.*

Ojentamis- ja kurinpitomenettely	Syy	Päätösvalta	Toimintatapa	Kuuleminen, kirjaaminen, ilmoittaminen	Muutoksenhaku
Oppilaan määrääminen tekemään tehtäviä koulupäivän jälkeen	Oppilas on laiminlyönyt kotitehtävät	Koulun opettaja	Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa.	Kirjattava. Ilmoitettava huoltajalle.	Ei muutoksenhakuoikeutta.
Luokasta poistumismääräys	Häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokasta tai muusta opetustilasta.	Koulun opettaja tai rehtori/koulunjohtaja.	Opettaja tai rehtori/koulunjohtaja antaa poistumismääräyksen. Jos oppilas ei noudata poistumismääräystä, opettaja tai rehtori/koulunjohtaja	Kirjattava. Ilmoitettava huoltajalle. Jos on käytetty voimakeinoja, kirjallinen selvitys voimakeinojen käytöstä lähetetään aluepäällikölle.	Ei muutoksenhakuoikeutta.

			voi poistaa oppilaan luokasta. Jos oppilas vastarintaa tekemällä koettaa välttää poistamisen, rehtori ja/tai opettaja voivat käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä). Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa. Oppilaalle on järjestettävä tarvittava oppilashuolto.		
--	--	--	---	--	--

Koulun tilaisuudesta poistumismääräys	Häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan koulun järjestämästä tilaisuudesta.	Koulun opettaja tai rehtori/koulunjohtaja.	Opettaja tai rehtori/koulunjohtaja antaa poistumismääräyksen. Jos oppilas ei noudata poistumismääräystä, opettaja tai rehtori/koulunjohtaja voi poistaa oppilaan koulun tilaisuudesta. Jos oppilas vastarintaa tekemällä koettaa välttää poistamisen, rehtori ja/tai opettaja voivat käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä).	Kirjattava. Ilmoitettava huoltajalle. Jos on käytetty voimakeinoja, kirjallinen selvitys voimakeinojen käytöstä lähetetään aluepäällikölle.	Ei muutoksenhakuoikeutta.
--	---	--	---	---	---------------------------

			Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa. Oppilaalle on järjestettävä tarvittava oppilashuolto.		
Opetuksen epääminen jäljellä olevan koulupäivän ajaksi	Oppilas käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti ja on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai koulun henkilöstön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käytöksen vuoksi taikka opetus vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.	Opetuksen epäämisestä päättää rehtori / koulunjohtaja. Oppilaan voi poistaa opettaja tai rehtori / koulunjohtaja	Rehtori/koulunjohtaja päättää opetuksen epäämisestä. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa. Arvioitava tilannekohtaisesti. Huoltajan kanssa sovitaan, tuleeko huoltaja hakemaan oppilaan koulusta tai voiko oppilas lähteä	Kirjattava. Ilmoitettava huoltajalle. Ilmoitettava tarvittaessa sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Jos on käytetty voimakeinoja, kirjallinen selvitys voimakeinojen käytöstä lähetetään aluepäällikölle.	Ei muutoksenhakuoikeutta

			yksin turvallisesti kotiin. Jos oppilaalle on annettu poistumismääräys, eikä oppilas sitä noudata, rehtori ja/tai opettaja voi poistaa koulun alueelta. Jos oppilas vastarintaa tekemällä koettaa välttää poistamisen, rehtori ja/tai opettaja voivat käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä). Oppilaalle on järjestettävä tarvittava oppilashuolto.		
--	--	--	---	--	--

Opetuksen epääminen seuraavaksi työpäiväksi	Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.	Opetuksen epäämisestä päättää rehtori/koulunjohtaja.	Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36 h §:ssä tarkoitettuna oppilashuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.	Kirjattava. Ilmoitettava huoltajalle. Ilmoitettava tarvittaessa kunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen varataan mahdollisuus osallistua opetukseen palaamisen tukemiseksi tehtävän suunnitelman laatimiseen.	Ei muutoksenhakuoikeutta.
---	---	---	--	---	----------------------------------

Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat	Tarkastaminen on mahdollista, jos on ilmeistä, että oppilaalla on hallussaan kiellettyjä esineitä tai aineita, joilla voi vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta eikä oppilas pyynnöstä huolimatta luovuta niitä tai osoita luotettavasti, ettei niitä ole.	Opettaja, rehtori / koulunjohtaja	Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Em. suoritustavasta voidaan poiketa, jos asian kiireellinen luonne turvallisuuden kannalta on ehdottoman välttämätöntä.	Oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy ja perustelu. Huoltajalle ilmoitetaan mahdollisimman pian. Kirjattava.	Ei muutoksenhakuoikeutta
Oppilaalla olevan esineen tai aineen haltuun ottaminen	Haltuunotto koskee laissa kiellettyjä ja muita vaarallisia esineitä tai aineita, tai esineitä, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista.	Opettaja, rehtori / koulunjohtaja	Oppilasta on pyydetävä ennen haltuunottoa itse antamaan esine tai aine pois. Jos oppilas vastarintaa tekemällä koettaa välttää haltuunoton, rehtori ja/tai opettaja voivat käyttää tarpeellisia	Esineiden haltuunotto on kirjattava, samoin luovuttaminen tai hävittäminen. Huoltajalle on ilmoitettava mahdollisimman pian. Jos on käytetty voimakeinoja, kirjallinen selvitys voimakeinojen	Ei muutoksenhakuoikeutta

			voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä). Kielletyt esineet ja aineet luovutetaan huoltajalle paitsi, jos oppilaalla tai huoltajalla ei ole lain mukaan oikeutta pitää niitä hallussaan. Tällöin ne luovutetaan poliisille. Esineet ja aineet säilytetään oppilaan nimellä ja haltuunottopäivällä varustettuna lukitussa paikassa.	käytöstä lähetetään aluepäälikölle.	
Kasvatuskeskustelu	Oppilas häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun	Opettaja tai rehtori / koulunjohtaja	Yksilöidään teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa.	Kirjataan kasvatuskeskustelun kirjaamislomakkeelle. Ilmoitetaan huoltajalle.	Ei muutoksenhakuoikeutta.

	henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai ihmisarvoa loukkaavasti.		Tarvittaessa selvitetään laajemmin syyt ja seuraukset ja mietitään keinot käyttäytymisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi. Huoltajalle on varattava mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se katsotaan tarpeelliseksi.		
Jälki-istunto	Oppilas häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä tai menettelee vilpillisesti. Yleensä jälki-istunto määrätään, jos epäasiallinen käytös	Oppilaan opettaja	Yksilöidään teko tai laiminlyönti. Järjestettävä valvonta. Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia ja suullisia	Oppilasta on kuultava, hankittava tarpeellinen selvitys, kirjattava ja ilmoitettava huoltajalle.	Ei muutoksenhakuoikeutta.

	jatkuu kasvatuskeskustelusta huolimatta.		tehtäviä tai harjoituksia. Jälki-istuntoa ei voida järjestää sitte, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetuksesta.		
Puhdistaminen ja uudelleen järjestäminen	Oppilas on tahallaan tai huolimattomuuttaan liannut tai saattanut epäjärjestykseen koulun omaisuuden tai tilan.	Opettaja tai rehtori / koulunjohtaja	Kasvatuksellisista syistä, enintään 2 h. Teko tai laiminlyönti yksilöittävä. Tehtävä tulee suorittaa valvotusti eikä se saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen vaaralliseksi tai raskaaksi. Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta.	Kirjattava. Lomake Ilmoitettava huoltajalle, jos tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella.	Ei muutoksenhakuoikeutta.
Kurinpito toimi	Syy	Päätösvalta	Toimintatapa	Kuuleminen, kirjaaminen, ilmoittaminen	Muutoksenhaku

Kirjallinen varoitus	Oppilas häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä tai menettelee vilpillisesti.	Rehtori / koulunjohtaja	Yksilöidään teko tai laiminlyönti. Oppilaalle on järjestettävä tarpeellinen oppilashuolto.	Oppilasta kuullaan ja hankitaan muu tarpeellinen selvitys. Huoltajille varataan tilaisuus tulla kuulluksi. Tarvitaan rehtorin kirjallinen päätös. Päätös annetaan tiedoksi huoltajille ja 15 vuotta täyttäneelle oppilaalle.	Päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen.
Erottaminen enintään 3 kuukauden ajaksi	Oppilaan rikkomus on vakava tai oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan.	Koulun johtokunta	Yksilöidään teko tai laiminlyönti. Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus erottamisaikana. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan.	Oppilasta kuullaan ja hankitaan muu tarpeellinen selvitys. Huoltajille varataan tilaisuus tulla kuulluksi. Tarvitaan johtokunnan kirjallinen päätös. Päätös annetaan tiedoksi huoltajille ja 15 vuotta täyttäneelle oppilaalle. Sosiaalitoimen edustaja tulee	Päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen.

			Oppilaalle on järjestettävä tarpeellinen oppilashuolto.	kutsua johtokunnan kokoukseen. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen on varattava tilaisuus osallistua opetussuunnitelmaa n perustuvan henkilökohtaisen suunnitelman laatimiseen.	
--	--	--	---	---	--